

Kas ve İskelet Sistemi Hastalıkları - Avrupa'daki Durum Avrupa Ajansı, Avrupa Birliği'ndeki İş sağlığı ve Güvenliği Durumu ile ilgili, Avrupa'daki kas ve iskelet sistemi hastalıklarının boyutlarına ışık tutan bir pilot çalışma yayınlamıştır.

Bu pilot çalışma iş sağlığı ve güvenliğinin (OSH) Avrupa Birliği'ndeki mevcut durumunu göstermektedir. Söz konusu çalışma, 15 AB Üye Devletindeki Ajans Odak Noktaları'ndan (ulusal sağlık ve güvenlik idareleri ya da kurumları) gelen ulusal raporlara dayanmaktadır. Bu raporlardan edinilen bilgiler, iş kazaları ve çalışma koşullarıyla ilgili mevcut araştırmalardan elde edilen istatistiklerle desteklenmektedir. Bu çalışma, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki istatistiksel verilerle, aralarında ulusal yetkili makamların, sendika ve işveren kuruluşlarının temsilcilerinin, ve İSG uzmanlarının da bulunduğu kilit aktörlerin nitelikli deneyim ve bilgi birikimlerini biraraya getirmek açısından başarılıdır. Pilot çalışma, en riskli meslekleri belirlemenin yanında, en büyük risk altında olan sektörler ve Üye Devletlerin daha fazla önleyici çalışmaya ihtiyaç duyduğu alanlar konusunda yapılan ilk Avrupa düzeyindeki çalışmadır. Belirli Maruziyet Göstergelerinden oluşan geniş bir yelpazenin içinde bazıları iş sağlığı ve güvenliği sonuçları açısından kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgilidir; duruş ve hareketlerle ilgili maruziyetler; ağır yük kaldırma/taşıma, tekrarlı hareketler ve zorlayıcı çalışma pozisyonları. Aşağıdaki dört tablo, pilot çalışmanın kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili bulguları sunmaktadır.

Maruziyet Göstergesi: ağır yüklerin kaldırılması/taşınması

Sağlık üzerindeki olası etkileri	Kas ve iskelet sistemi hastalıkları aşağıda belirtilen şekillerde ortaya çıkarak, özellikle sırt, kollar ve ellerdeki kas ve bağlara zarar vermektedir.
Avrupa'daki Durum¹	Görüşülen çalışanların %34'ü ağır yük kaldırma/taşımaya maruz kalmıştır.
En çok risk altında bulunan kategoriler, NACE kodları² kullanılarak ulusal rapordan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir.	45 İnşaat (14); 01 Tarım, avcılık ve ilgili hizmet etkinlikleri (9); 85 Sağlık işleri ve sosyal hizmetler (8); 28 Makine ve teçhizatı hariç; fabrikasyon metal ürünleri imalatı (6); 20 Mobilya hariç ağaç ve ağaç mantarı ürünleriyle ağaç imalatı; saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan ürünlerin imalatı (4); 14 Diğer madencilik ve taş ocağı aktiviteleri(3).
En çok risk altında olan meslek kategorileri, ISCO kodları³ kullanılarak ulusal rapordan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir.	93 Madencilik, inşaat, imalat ve ulaştırma sektörlerinde çalışanlar(11); 72 Metal işleme ve makina ile ilgili sektörlerde çalışanlar(7); 32 Yaşam bilimleri ve sağlık alanlarında çalışanlar(6); 71 Maden çıkarımı ve inşaat işlerinde çalışanlar(5); 91 Satış ve hizmet sektöründe çalışanlar(5); 82 Makine operatörleri ve montajcıları(5).
Diğer risk kategorileri	Cinsiyet: Bazı Odak Noktaları, hazırladıkları ulusal raporlarda "Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler" sektöründe özellikle kadınların ağır yük kaldırma/taşıma riskine yüksek düzeyde maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.
	Yaş: Ulusal raporlarda yapılan yorumlar daha genç bireylerin işyerinde ağır yüklerin kaldırılması/taşınmasına ilişkin görevlere daha fazla maruz kaldığını ifade etmektedir. Ancak, dah yaşlı bireyler maruziyet sıklığı ve kas ve iskelet sistemindeki dejenerasyonun etkileşimi nedeniyle daha büyük risk altında olabilir.
Eğilimler	Sınırlı bir yanıt olsa da, dört Odak Noktası, işyerinde ağır yük kaldırma/taşımaya maruziyetin sabit bir eğilimde olduğunu belirtmiştir. Altı Odak Noktası, maruziyet oranlarının düşüş eğiliminde olduğunu, iki Odak Noktası is işyerinde ağır yük kaldırma/taşıma maruziyeti oranlarının giderek artan bir eğilim içinde olduğunu ifade etmiştir.

¹ ESWC verileri, 2. Araştırma, Dublin 1996.

² Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen sektörler

³ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen meslekler

Ek önleyici faaliyetlerin gerekli olduğunu belirten Odak Noktaları	Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, İtalya, Portekiz, İspanya, İsveç ve İngiltere.
Düşünülen eylemin tanımlanması⁴	Ortak bir tanımlama belirtilmemiştir
Konuyla ilgili bilgi	Ağır yüklerin kaldırılması/taşınması eylemlerine maruziyet hala iş yerindeki en ciddi sağlık ve güvenlik sorunlarından biri olma özelliğini korumaktadır. Bu tür eylemlere maruz kalan çalışanların sayısı azımsanmayacak kadar çoktur ve ağır yükler, kas ve iskelet sistemi hastalıklarına ilişkin risklerin artmasına katkıda bulunan önemli faktörlerden biridir.
	Artan üretim talebi bireylerin çalışma tempolarını hızlandırmalarına neden olabilir. Ürünlerin manipülasyonu konusunda çeşitlilik ve esneklik talebinin olması durumunda (örn. ambalajlama/paketleme), işin büyük bölümü elle yapılmaktadır.
	Genel olarak, otomasyona geçişle ve otomatik ekipman kullanımının başlamasıyla imalat sektöründe ağır yüklerin elle taşınmasını içeren aktivitelerin sayısında bir düşüş olduğu belirtilmektedir.
	İşyerindeki aktivitelerin otomasyonunun bir çok iş kolunda ağır yük kaldırmaktan kaynaklanan sorunları azaltması beklenmektedir. Ancak, özellikle kadınların çalıştığı bazı mesleklerde eğilim bu yönde değildir çünkü sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektöründeki bazı kaldırma ve taşıma aktivitelerini mekanik hale getirmek çok da kolay değildir.

Maruziyet Göstergesi: tekrarlı hareketler

Sağlık üzerindeki olası etkileri	Tekrarlı kol hareketleri, tenosinovit ve karpal tünel sendromu gibi üst uzuvlarda görülen işle ilgili hastalıkların ortaya çıkmasına neden olabilir. Tenosinovit , tendon kılıfındaki ince sinoval zarın imekanik iritasyon nedeniyle iltihaplanmasıdır. Karpal tünel sendromu ise heldeki medyan sinirinin dağıtım alanında uyuşma ve karıncalanma hissiyle kendini göstermektedir.
Avrupa'daki Durum⁵	Görüülen çalışanların %58'i tekrarlı hareketlere maruz kalmıştır.
En çok risk altında bulunan kategoriler, NACE kodları⁶ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir.	15 Yiyecek ürünleri ve meşrubat imalatı(9); 18 Giyim eşyası imalatı; kürkün işlenmesi ve boyanması(5); 17 Tekstil ürünleri imalatı(5); 60 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı(5); 28 Makine ve teçhizatı hariç; fabrikasyon metal ürünleri imalatı (3); 19 Derinin tabakalanması ve işlenmesi; bavul, el çantası, saraçlık, koşum takımı ve ayakkabı imalatı(3).
En çok risk altında olan meslek kategorileri, ISCO kodları⁷ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir	82 Makine operatörleri ve montajcıları(11); 93 Madencilik, inşaat, imalat ve ulaştırma sektörlerinde çalışanlar (8); 42 Müşteri hizmetlerinde çalışanlar (7); 91 Satış ve hizmet sektöründe çalışanlar(7); 74 Diğer sanatkarlar ve ilgili alanlarda çalışanlar (5).
Diğer risk kategorileri	Cinsiyet: Ulusal raporlarında, yedi Odak Noktası kadınların ve bir Odak Noktası erkeklerin işyerinde tekrarlı hareketlere daha fazla maruz kaldıklarını belirtmiştir. Kadınlarla ilgili tipik riskli aktiviteler arasında; elektronik ekipmanların montajı, süpermarketlerde kasiyerlik işi, tekstil ve dokuma sektörlerindeki aktiviteler, daktilo/klavye kullanımı ve bilgisayar operatörlüğünün gerektirdiği aktiviteler yer almaktadır.
	Yaş: Ulusal raporların bazılarında genç çalışanların (30 yaşın altındakilerden bahsedilmektedir) özellikle genç kadın çalışanların tekrarlı hareketler içeren görevlere daha fazla maruz kaldığı belirtilmektedir.
Eğilimler	Son 3 - 5 yıldır işyerinde tekrarlı hareketlere maruziyet oranlarındaki eğilimle ilgili belirgin bir gösterge yoktur. Üç Odak Noktası sabit bir eğilim

⁴ Daha ileri düzeydeki eylemlerle ilgili tanımlamalar, maruziyet ya da İSG sonuçlarıyla ilgili bölümlerde verilmektedir.

⁵ ESWC verileri, 2. Araştırma, Dublin 1996.

⁶ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen sektörler

⁷ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen meslekler

	olduğunu bildirirken, iki tanesi oranlarda azalma eğilimi olduğunu belirtmiş ve beş Odak Noktası da işyerinde tekrarlı hareketlere maruz kalma oranlarının artma eğiliminde olduğunu ifade etmiştir. Beş Odak Noktası belirgin bir eğilim tanımlayamamıştır.
Ek önleyici faaliyetlerin gerekli olduğunu belirten Odak Noktaları	Avusturya, Belçika, Finlandiya, İtalya, Portekiz, İspanya ve İsveç.
Düşünülen eylemin tanımlanması⁸	Ortak bir tanımlama belirtilmemiştir
Konuyla ilgili bilgi	Tekrarlı hareketler, tarım, iş makinalarının kullanıldığı sanayiler, hizmet ve finans sektörü gibi birçok sektörde mevcuttur. Tekrarlı Zorlayıcı Hareketlerden kaynaklanan sakatlıklar medyanın büyük ilgisini çekmiştir. Tekrarlı hareketler, hızlı bir çalışma temposuyla birleştiklerinde Tekrarlı Zorlayıcı Hareketlerden Kaynaklanan Sakatlıklar için önemli bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir.
	Bazı Odak Noktaları bilgisayarlı çalışmalara (klavye/fare işlemleri) daha fazla dikkat gösterilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Maruziyet Göstergesi: zorlayıcı çalışma pozisyonları

Sağlık üzerindeki olası etkileri	Potansiyel olarak kemikleri, kasları ve bağları etkileyen hastalıklara sebep olabilir. En hassas bölge sırttır. Zorlayıcı çalışma pozisyonları içeren çalışmalar sırasında stres düzeyleri de artabilmektedir.
Avrupa'daki Durum⁹	Görüşülen çalışanların %45'i zorlayıcı pozisyonlarda çalışmaya maruz kalmıştır.
En çok risk altında bulunan kategoriler, NACE kodları¹⁰ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir.	45 İnşaat (12); 01 Tarım, avcılık ve ilgili hizmet etkinlikleri (7); 85 Sağlık işleri ve sosyal hizmetler (5); 93 Diğer hizmet aktiviteleri (4); 17 Tekstil ürünleri imalatı(4); 15 Yiyecek ürünleri ve meşrubat imalatı(4).
En çok risk altında olan meslek kategorileri, ISCO kodları¹¹ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir	93 Madencilik, inşaat, imalat ve ulaştırma sektörlerinde çalışanlar (11); 71 Maden çıkarımı ve inşaat işlerinde çalışanlar (6); 72 Metal işleme ve makina ile ilgili sektörlerde çalışanlar (6); 92 Tarım, balıkçılık ve ilgili sektörlerde çalışanlar (4); 74 Diğer sanatkarlar ve ilgili alanlarda çalışanlar (4); 61 Nitelikli tarım ve balıkçılık sektörlerinde çalışanlar (4).
Diğer risk kategorileri	Ortak bir tanımlama belirtilmemiştir.
Eğilimler	Sınırlı bir yanıt olmakla birlikte, beş Odak Noktası zorlayıcı pozisyonlarda yapılan çalışmalara maruziyet oranlarının azalma eğiliminde olduğunu belirtmektedir. İki Odak Noktası bu oranların sabit eğilimde olduğunu belirtirken iki odak noktası da söz konusu oranların artma eğiliminde olduğunu ifade etmektedir. Altı Odak Noktası belirgin bir eğilim tanımlayamamıştır.
Ek önleyici faaliyetlerin gerekli olduğunu belirten Odak Noktaları	Avusturya, Belçika, Finlandiya, İtalya, İspanya ve İsveç.

⁸ Daha ileri düzeydeki eylemlerle ilgili tanımlamalar, maruziyet ya da İSG sonuçlarıyla ilgili bölümlerde verilmektedir.

⁹ ESWC verileri, 2. Araştırma, Dublin 1996.

¹⁰ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen sektörler

¹¹ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen meslekler

Düşünülen eylemin tanımlanması¹²	Ortak bir tanımlama belirtilmemiştir
Konuyla ilgili bilgi	Zorlayıcı çalışma pozisyonları, özellikle de ağır yük kaldırmayla ve tekrarlı hareketler içeren görevlerle birleştiğinde son derece büyük önem taşımaktadır. Uygun olmayan çalışma pozisyonlarının omurliliğin alt bölümünde meydana gelen hastalıkları alevlendirici etkisinin olduğu çok iyi bilinmektedir. Zorlayıcı çalışma pozisyonları ayrıca işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarına yol açabilecek risk potansiyelini de artırmaktadır. Kas ve iskelet sistemi hastalıkları bir erken emeklilik sebebidir.
	Zorlayıcı çalışma pozisyonları işyerinde kas ve iskelet sistemi hastalıklarının ortaya çıkması için potansiyel bir risk oluşturmaktadır. Kas ve iskelet sistemi hastalıkları bir erken emeklilik sebebidir.
	İş ortamındaki zorlayıcı çalışma pozisyonlarının önlenmesi, işyerinin, iş istasyonunun, makinaların ve iş organizasyonunun ergonomik ve uygun tasarımıyla ilgilidir. Görevlerin değerlendirilmesi ve iş rotasyonu riske maruziyeti azaltma yönünde temel bir adımdır. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarından korunmayla ilgili olarak ergonomi konusundaki yeni hükümlerin uygulanması, daha belirgin bir gözetim aktivitesi gerektirmektedir. Teknik ve organizasyonel tedbirlerin ve bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İSG sonuçları: kas ve iskelet sistemi hastalıkları

Sağlık üzerindeki olası etkileri	Vücutun kas ve iskelet sisteminde meydana gelen sakatlıklar. Yapılan iş tarafından tetiklenen kas ve iskelet sistemi hastalıkları genellikle vücudun alt uzuvlarını ve elleri etkilemektedir. (tenosinovit).
Avrupa'daki Durum¹³	Görüşülen çalışanların %30'u kas ve iskelet sistemi hastalıklarına maruz kalmıştır.
En çok risk altında bulunan kategoriler, NACE kodları¹⁴ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir.	45 İnşaat (7); 01 Tarım, avcılık ve ilgili hizmet etkinlikleri (6); 55 Otels ve restoranlar (4); 85 Sağlık işleri ve sosyal hizmetler (3); 28 Makine ve teçhizatı hariç; fabrikasyon metal ürünleri imalatı (3); 27 Ana metal sanayii (3).
En çok risk altında olan meslek kategorileri, ISCO kodları¹⁵ kullanılarak ulusal raporlardan alınmıştır Parantez içinde verilen rakamlar Odak Noktalarından alınan yanıtların sayısını temsil etmektedir	93 Madencilik, inşaat, imalat ve ulaştırma sektörlerinde çalışanlar (9); 71 Maden çıkarımı ve inşaat işlerinde çalışanlar (6); 91 Satış ve hizmet sektöründe çalışanlar(5); 72 Metal işleme ve makina ile ilgili sektörlerde çalışanlar (5); 92 Tarım, balıkçılık ve ilgili sektörlerde çalışanlar (4); 61 Nitelikli tarım ve balıkçılık sektörlerinde çalışanlar (4).
Diğer risk kategorileri	Ortak bir tanımlama belirtilmemiştir
Eğilimler	Altı Odak Noktası, kas ve iskelet sistemi hastalıklarına maruziyet oranının sabit bir eğilim sergilediğini belirtirken, beş Odak Noktası oranlarda artış olduğunu ve bir Odak Noktası da söz konusu oranlarda azalma olduğunu ifade etmiştir. Sadece üç Odak Noktası belirgin bir eğilim tespit edememiştir.
Ek önleyici faaliyetlerin gerekli olduğunu belirten Odak	Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Lüksemburg, Portekiz, İspanya ve İsveç.

¹² Daha ileri düzeydeki eylemlerle ilgili tanımlamalar, maruziyet ya da İSG sonuçlarıyla ilgili bölümlerde verilmektedir.

¹³ ESWC verileri, 2. Araştırma, Dublin 1996.

¹⁴ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen sektörler

¹⁵ Odak Noktaları tarafından, en fazla risk altında olduğu belirtilen meslekler

Noktaları	
Düşünülen eylemin tanımlanması¹⁶	İki Odak Noktası, bu alanda yeterli ulusal veri bulunmadığını ve bu bilginin toplanabilmesi için araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir.
Konuyla ilgili bilgi	Kas ve iskelet sistemi hastalıkları, çalışma ortamında meydana gelen iş sakatlıklarının başlıca kaynaklarından biridir.
	Kas ve iskelet sistemi hastalıklarına mesleki maruziyet sakatlıkla sonuçlanabilecek bir potansiyel teşkil etmektedir. Günümüzdeki, sağlıklı yaşam, rekreasyon ve spor aktiviteleri gibi yaşam biçimleri de kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla nedensel bir ilişki içinde olup, tümüyle iş koşullarından kaynaklanan rahatsızlıkların belirlenmesini güçleştirmektedir. Tekrarlı aktiviteler ve işin monotonluğu, yüksek çalışma temposu ve bireyin iş üzerinde yeterince kontrol sahibi olamaması gibi çalışma koşullarıyla birleştiğinde de kas ve iskelet sistemi hastalıklarına yakalanma riskini artırabilmektedir.
	Gelecekte daha fazla ve daha iyi mekanik kaldırma araçlarının geliştirilmesi beklenmektedir.
	Kas ve iskelet sistemi hastalıklarının aktif ve daha genç yaş kategorilerindeki yaygınlığı işle ilgili semptomların en yaşlı yaş gurubu üzerindeki etkilerini yansıtmamaktadır.

KAS VE İSKELET SİSTEMİ HASTALIKLARININ AB'DEKİ SOSYAL VE EKONOMİK MALİYETİ...
Ajans'ın yeni bültenlerinden* biri, kas ve iskelet sistemi hastalıklarının, AB Üye Devletlerinde neden olduğu sosyal ve ekonomik maliyetlere ışık tutmaktadır. Burada da kas ve iskelet sistemi hastalıklarının ne kadar büyük bir yük teşkil ettiğini göstermek için bültenden bazı alıntılar sunulmaktadır.

Almanya'da kas ve iskelet sistemi hastalıkları, hastalık nedeniyle kaybedilen tüm çalışma günlerinin neredeyse yüzde 30'una karşılık gelmektedir (yüzde 28.7 ya da 135 milyon gün). İşle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıkları nedeniyle kullanılan hastalık izinlerinin maliyetinin yaklaşık 24 milyar DM olduğu tahmin edilmektedir.

Hollanda'da kas ve iskelet sistemi hastalıkları işle ilgili hastalık izinlerinin tamamının yüzde 46'sına karşılık gelmektedir. İşle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıkları nedeniyle alınan hastalık izinlerinin toplam maliyeti, bir yıldan az süren bir izin için 1995 yılında 2.019 Hollanda guldeni olarak belirtilmiştir.

İngiltere'de her yıl işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıkları (9,862,000) nedeniyle yaklaşık 10 milyon iş günü kaybedilmektedir. Bunların, yaklaşık 5 milyonu sırt şikayetleri (4,820,000), 4 milyondan fazlası boyun ve kollarla ilgili şikayetler (4,162,000) ve 2 milyondan fazlası da bacaklarda görülen şikayetler (2,204,000) nedeniyle yitilmektedir.

İngilizler, kas ve iskelet sistemi hastalıklarının tıbbi maliyetinin 84 milyon ile 254 milyon sterlin arasında olduğunu tahmin etmektedir. İşle ilgili sırt problemlerinin maliyetinin 43 milyon ile 127 milyon sterlin arasında, kollarda ve boyunda görülen rahatsızlıkların maliyetinin 32 milyon ile 104 milyon sterlin arasında ve alt uzuvlarda görülen işle ilgili hastalıkların maliyetinin de 17 milyon ile 55 milyon sterlin arasında olduğu düşünülmektedir. İngiltere'nin tahminlerine göre, Boyun ve Üst Uzuvlarda görülen İşle İlgili Hastalıkların işletmelere doğrudan ve dolaylı maliyeti sakat çalışan başına £5,251 sterlindir, bunun yanında işle ilgili bir hastalık nedeniyle çalışmayı bırakmak zorunda bırakılan her çalışan emeklilik yaşı gelmeden ortalama £51,000 sterlin kaybetmektedir.

¹⁶ Daha ileri düzeydeki eylemlerle ilgili tanımlamalar, maruziyet ya da İSG sonuçlarıyla ilgili bölümlerde verilmektedir.

Finlandiya'da işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarının tıbbi maliyetinin, 1996 yılında dış bakımı dışında kamu tarafından finanse edilen sağlık hizmetlerine, ulaşım ve yatırımlara yapılan toplam yatırımın yaklaşık yüzde 2'sine karşılık geldiği tahmin edilmektedir.

İsveç, Almanya, Danimarka ve Hollanda'da sırt ağrısı nedeniyle üç aydan fazla işe gidemeyen çalışanların "İşe Dönüş" çalışmasının bulgularına göre çalışanların yüzde 37'si (Danimarka'da) ile yüzde 73'ü (Hollanda'da) işe 12 ay sonra dönmüştür. 12 ay sonra işe başlayabilen çalışanların büyük çoğunluğu eski işverenleri tarafından istihdam edilmiştir.

İki yıllık bir aradan sonra işe dönen çalışanların yüzde 19'u (Almanya'da) ile yüzde 38'ine (Danimarka'da) eski ya da yeni işverenleri tarafından iş adaptasyonu önerilmiştir.

12 ay sonra yeniden işe dönen çalışanların büyük çoğunluğu döndüklerinden iki yıl sonra hala çalışmaktadır. İşyerine iki yıl sonra dönenlerin birçoğunun kazançları hastalıkları meydana çıkmadan önceki kazançlarıyla aynı düzeyde ya da eski kazançlarından daha fazladır.

* Avrupa Birliği'nin Üye Devletlerinde görülen işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili sosyo-ekonomik verilerden oluşan envanter ile ilgili Makale, Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı, Ekim 2000.

...VE ABD'DE

Amerika Birleşik Devletleri'nde, üst uzuvlarda görülen kas ve iskelet sistemi hastalıkları nedeniyle çalışanlara ödenen tazminatlar her yıl 2,1 milyar dolardan daha fazla bir maliyet getirmektedir. Sirtın alt bölgesinde meydana gelen hastalıklar için ödenen tazminatların maliyeti ise 11 milyar dolardır.

BD Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (NIOSH) Kas ve İskelet Sistemi Hastalıklarıyla ilgili ki doküman hazırlayarak bu soruna değinmiştir: işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarının önlenmesine yönelik işyeri programları için önerilen bileşenlerle ilgili bir kitapçık ve işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili epidemiyolojik kanıtların kapsamlı bir analizi.

Ergonomik Programların Unsurları: Kas ve iskelet Sistemi Hastalıklarıyla İlgili İşyeri Değerlendirmesi Üzerine Kitapçık işle ilgili kas ve iskelet sistemi hastalıklarının tanımlanması, düzeltilmesi ve önlenmesiyle ilgili en yaygın kullanılan yaklaşımları ana hatlarıyla açıklamaktadır.

Bu kitapçık, belirli tekniklerin farklı işyerlerine nasıl uyarlanacağını göstermektedir. Önerilen yöntemler pratik ve maliyet-etkin önleme stratejileridir. Kitapçık, işle ilgili kas ve sinir sistemi hastalıklarının kontrol altına alınmasında yedi temel adım belirtmektedir:

1. İşyerinde kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili şikayetlerin olup olmadığının belirlenmesi
2. Ergonomik bir programda yöneticiler ve çalışanlar için roller belirlenmesi
3. Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve giderilmesi
4. Ergonomik sorunların kapsamının ve özelliklerinin belirlenebilmesi için veri toplanması ve toplanan verilerin analiz edilmesi
5. Kontrol çözümlerinin geliştirilmesi
6. Sağlık hizmetleri yönetiminin oluşturulması
7. Proaktif bir ergonomi programının geliştirilmesi

Kitapçık ayrıca bu basamakların farklı işyerlerinde uygulamaya konması için çeşitli yollar göstermektedir ve içinde kontrol listelerinin, araştırmaların, örneklerin ve dizinlerin yer aldığı bir "araç kutusu" içermektedir.

Kas ve İskelet Sistemi Hastalıkları ve İşyeri Faktörleri, kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili bilimsel literatürünün eleştirel bir değerlendirmesidir. Bu incelemeye göre, kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla işle ilgili belirli faktörler arasında, özellikle de maruziyet düzeyinin yüksek olduğu durumlarda, sabit bir ilişki olduğunu gösteren güvenilirliği yüksek çok sayıda epidemiyolojik araştırma bulunmaktadır.

Bu raporun derlenmesi sırasında, NIOSH, 2,000'den fazla çalışmayı incelemiş ve bu çalışmalardan kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla işyeri faktörleri hakkında olan 600'den fazla çalışmayı derinlemesine analiz etmiştir.

Kas ve iskelet sistemi hastalıklarının yaygın ve maliyetli olduğu ve birçok iş ve sektörde ortaya çıkabildiği sonucuna varılmıştır. En büyük risk, kas ve iskelet sistemi hastalıklarına sebep olan risklere maruziyet düzeyinin yüksek olduğu birkaç sektördedir. Bu rapora göre, işyeri ortamında kas ve iskelet sistemi hastalıkları gelişebilmekte ya da mevcut hastalıklar alevlenebilmektedir.

Rapor kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla ilgili başlıca işyeri faktörlerini analiz ettikten sonra, bu tür faktörlerin karpal tünel sendromu ya da alt sırt bölgesi sakatlıkları gibi belirli hastlıklarla ilişkilendirilmesine yönelik kanıtları açıklamaktadır. Sonuç olarak, raporda kas ve iskelet sistemi hastalıklarıyla işle ilgili belirli faktörler arasındaki ilişkiye yönelik bilimsel kanıtların bulunduğu belirtilmektedir.

Daha ayrıntılı bilgi için AB-ABD ortak sayfasını ziyaret edebilirsiniz:
<http://europe.osha.eu.int/eu-us/>